

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DIJAK:
Helyben egy negyedévre . . . 1.20 P.
Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 P.
PÉLDANYONKÉNT 10 FILLÉR.

Felölsszerkesztő és kiadó:
MÜLLER KÁROLY

Főszerkesztő:
Dr SIMA ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
1. ker. Deák F.-u. 13. Telefon: 109.
Postatakarékpénztári csekk száma: 52.800.
Lapzárta csütörtökön délből 12 órakor

A Főméltóságú Asszony szózata

Az elmúlt esztendő utolsó napján áldozatra hívtam minden magyart. A tehetősektől ezeket és százakat, a szegényebektől pedig fillérreket kértem, hogy a magyar társadalom emberi együttérzésével gyógyíthassuk azokat a háborúokozta sebeket, amelyeket emberi erő orvosolhat. És valóban a honvédcsaládokért adakozott minden magyar. Az eredmény olyan nem várt példáját adta a nemzeti együttérzésnek és áldozatkésztségnek, hogy annak hatása nemcsak szívetindítóan megható, hanem biztató, erőadó, felemelő. Több mint 16 millió pengő gyűlt össze a honvédcsaládok alapjára, amelyből támogatni lehet azokat, akik arra csakuúgyan rászorultak és talpraállítani mindazokat, akiknek az élet küzdelmeiben elindításra van szükségük.

A tehetősek valóban ezeket és százakat adtak, a szegények filléreiket adták oda, és ha lehet, ennél is többet, sok esetben eljövendő kerestetük tekintélyes részét. — Ezekben az adományokban az adakozó nemzet hozzájárult a jövő munkáját, a maga életét, azokhoz, akik hozzátartozókat, apjukat, fiaikat, testvéreiket, családjuk támaszát és reménységét veszítették el. Az ő köszönetünket tolmácsolom. De köszönetet mondhatok az adakozóknak az egész ország nevében is. Mert a honvédcsaládok javára összegyűlt több mint 16 millió pengő nem csupán a segítés szerető, meleg szándékát sugározta szét, hanem a nemzet törhetetlen önbizalmát is. Nemzetünk erős, nemcsak országglása rendjében és katonáinak hősi küzdelmében, hanem a belső, lelki együvértartozás érzéseit bizonyító áldozatkésztségben is.

A honvédcsaládokért folytatott gyűjtés tulajdonképpen az egymásért való áldozatkésztség és az egymás iránti szeretet megragadó erejű népszavazása volt és az eredmény azt mutatja, hogy ebben az országban senki sem vonta ki magát a közös sors, az áldozat vállalása alól. Ezért meg kell mondani, hogy a gyűjtés jelentősége erkölcsi hatásában messze meghaladja még azt a Magyarországon eddig ismeretlen magasságot, amellyel a gyűjtés anyagi eredményeit lezártuk. A gyűjtés során az egész ország és az egész nemzet hite és bizalma szólalt meg. A hit és bizalom, amellyel bízunk egymásban, hiszünk a mi nemzetünk történelmi hivatásában, bízunk harcunk igazságában és hiszünk az igazságos magyar ügy győzelmében. Hálás vagyok a hitnek és a bizalomnak ezért a jelképes népszavazásért, a tehető

ember gazdag adományáért és a szegény, bibliai szegénységű özvegyasszony melengetett szíves fillérjéért, mert az ő hitük és az ő bizalmuk erősebbnek és hatal-

masabbnak bizonyult és fog bizonyulni mindennél, amit csak számokban lehet csak kifejezni.

Ezért köszönöm még egyszer — a nemzet jövőjébe vetett hittel és a magyarság történelmi elhivatásába vetett mélyes meggyőződéssel — mindenkinek, így az

egyházaknak, az érdekképviseléseknek és a sajtónak is a közreműködését, munkáját, fáradozását, adományát, segítőkészségét, amellyel a honvédcsaládokért folytatott gyűjtésünket ilyen minden várakozáson felülmúló, hatalmas eredményhez juttatták.

Minden talpalatnyi földet hasznosítani kell

A háborús idők legnagyobb parancsa az, hogy a nemzet minden erejét latbavasse a végső győzelem kivívására. Ez a parancs követeli, hogy idehaza, az ország határain belül egyetlen talpalatnyi föld se maradjon megműveletlenül, ne heverjen parlagon. A nemzet

közellátásának biztosítása szempontjából nagyon fontos, hogy minden tenyérnyi területet hasznosítsunk. Az illetékes hatóságok éppen ezért felhívják a lakosságot, hogy földjét mindenki művelje meg, s vesse be a birtokában lévő föld, kert minden négyzetméterét.

Azok földjét pedig, akik nem tesznek eleget ennek az elsőrendű feladatnak, a gazdasági felügyelőségek igénybeveszik s megműveltetik, mert nem tűrhető, hogy ma, amikor a nemzet élet-halál harcát vívja, egyetlen tenyérnyi földet is elvonjunk a közönség szolgálatából.

Jelentkezés védőnői tanfolyamra

A kormányzat fokozottabb egészségügyi politikája mind több szakképzett védőnőt igényel. A védőnőbírány pótlására ismételtelen rendeznek tanfolyamokat a budapesti, kassai, kolozsvári és szegedi ápoló- és védőnőképző intézetekben. A felvételi feltételek: 18–30 éves életkor, kifogástalan egészségi állapot, középiskolai érettségi, tanítónői, vagy óvónői oklevél,

kellő indokolás mellett megfelelő iskolai végzettség. Az intézetekben a bennlakás kötelező. A kiképzett védőnők a lehetőséghez képest saját vármegyéjükben kapnak beosztást s a tanítónőkkel azonos fizetési osztályba sorolt nyugdíjjogosultsággal bíró tisztviselők, akik a Nép- és Családvédelmi Alap megbízásából végzett munkáért fizetésükön felül

még külön díjazásban is részesülnek. A tanfolyamokon állami és törvényhatósági ösztöndíjas helyek vannak. A legközelebbi 3 éves tanfolyam folyó évi szeptember havában kezdődik a fentjelzett intézetekben. Jelentkezni a főszolgabíróságokon, a tisztviselői hivatalokban lehet július hó 1-ig, ahol a részletes feltételek is megtekinthetők.

A tanulóifjúság bekapcsolása napraforgómag termesztésbe

Beliczey Miklósné az akció élén

A Magyar Vöröskereszt vármegyei szervezetének kedvezményezésére a honvédelem és a népelelmezés szempontjából oly igen fontos napraforgómag termesztésébe be fogják kapcsolni a tanulóifjúságot is. Ez az új akció szinte játékszerű lett, hiszen egy-egy tanulótól alig 25 szem napraforgómag elültetését és termésének betakarítását remélik olyan parlagon fekvő földterületeken, (közte-

rület, faiskola, agyagödrök, gátak, temetőárkok, útszegélyek, iskolai udvarok stb.), amelyeket eddig intenzív művelés alá nem vontak. A vetőmagot kívánságra rendelkezésre bocsátják, de beszerezhető az helyi gyűjtés révén is. Közvetlen vezetői ennek a munkának a tanítók lesznek, mely tény — nem különben az a körülmény, hogy az akció legfelsőbb irányítását és vezetését Beliczey

Miklósné a vármegyei vöröskereszt páratlan ügybuzgalmú elnöke vállalta — előre vetíti fényét az elkövetkező nagy sikernek. A legszebb eredményeket felmutató tanulókat jutalmazni fogják. Bízunk az akció sikerében, mert ismerjük gyermekeink szeretetét a földdel, a termelvényeivel és a munkával szemben.

A Bajtársi Szolgálat és Hadigondozó Szövetség üzenete a honvédcsaládoknak:

Az alább megnevezett honvédek utáni tudakozódó leveleket a Szolgálat a nagyhét alatt továbbította a Vöröskereszt Tudósító Irodájának: Komár Mihály szül. 1914. szeptember 8-án; Borgulya Pál szül. 1916 március 28-án; Kohut András szül. 1920 október 15-én; Jancsó János szül. augusztus 18-án; Raskó István szül. 1913 január 17-én.

Krajcsovics János honvéd a Vöröskereszt és a helybeli Bajtársi Szolgálat útján a következőket közölte: „Üzenem feleségemnek, hogy hála a jó Istennek, nincsen semmi bajom; egészséges vagyok és mibelyt hozzájutok, azonnal frok.” Kohut András honvéd felüli tudakozódásunkra (szül. 1920, édesanyja Palyó Mária) a Vöröskereszt azt válaszolta, hogy

a tábori parancsnokság értesítése szerint nevezett honvéd a megadott 229/25 tábori postaszám alatt nem szerepel. Édesanyja: özv. Kohut Jánosné közölje a helyes postaszámot a helyi szolgálat vezetőségével. Kohut György (szül. 1919) honvédről a Vöröskereszt 1943 április 20-án közölte, hogy jól érzi magát, egészséges, özvegy édesanyja legyen nyugodt.

— **Evangélikus papnék konferenciája és evangelizációs estély Szarvason.** A régi nagy békési esperességből alakult három egyházmegye esperesei május 5-én, szerdán egynapos konferenciát rendeznek az árvaházi épület leányegyesületi termében a nagy Magyar Alföld evangélikus papnéi részére. Ugyanazon a napon este 7 órakor a nagytemplomban evangelizációs estély lesz, amelyen előadást fog tartani Zulauf Henrik a FÉBÉ diakonissza-nyaház lelkesze és vitéz Sréter Ferenc budapesti lelkesz s közreműködik a tanítónőképző intézet énekkara Fasang Árpád tanár vezetésével. Az estély után offertórium lesz a költségek fedezésére. Erre az estélyre mindenkit szeretettel meghív a rendezőség.

— **Megérkeztek a gazdakönyvek és gazdalapok.** A Jurcsék-féle rendelet ügyviteli lebonyolításának fontos kellékei, a gazdalapok és gazdakönyvek is megérkeztek, már a község közellátási ügyosztályára. Egyelőre a gazdalajstrom munkálatai folynak s csak ezek befejezése után kerülhet sor a gazdalapok és gazdakönyvek kiadása, ill. kiállítására. A gazdalajstrom, mint köztudomású, közszemlére van kitéve, saját érdekében mindenki — még, aki nem kapott volna idézést is — nézze meg, kellemetlen következményeknek veheti ezzel elejét.

— **Megkezdődik a termelési jutalmak kiosztása.** A földművelésügyi kormányzat — mint azt már hírül adtuk — termelési és szántási jutalmat helyezett kilátásba azon gazdák részére, akiknek őszi vetésterülete az elmúlt éveket meghaladta, ill. azok részére, akik traktorral, vagy fogatos ekével mély szántást végeztek, vagy a tavasziak alá még ősszel felugarták földjeiket. Értesülésünk szerint az illetékes mezőgazdasági kamara által jóváhagyott kimutatók már megérkeztek az előjárósághoz, s rövidesen megkezdik a jutalmak folyósítását is.

— **Megünnepelt nagypéntek.** Nagypéntek ünnepén a kereskedők bezárták üzleteiket egész napra, a vendéglősök és kocsmárosok is csak délután nyitottak, ezzel is jelezvén, hogy készek együttműködni a keresztyén gondolat jegyében még a nem hivatalos ünnepek betartása tekintetében is. Amidőn ezt megállapítjuk, az elismerés zászlaját hajtjuk meg a mai kort megértő kereskedői társadalom előtt, mely a megértésnek, a békességre való igyekezetnek ilyen szép tanújelét adta, felekezeti különbség nélkül.

— **Ujabbán kenderrostból előállított háztartási törölrubákat hoznak forgalomba a textilgyárak az eddig pamutból és lenből készített különböző törölrubák, törülközők, kenyérruhák helyett.** Sok vásárló háziasszony panaszkodik, hogy az anyag ridegebb, keményebb és merevebb a megszokott háztartási minőségénél. A szakértők e panaszokkal kapcsolatban azt a tanácsot adják, hogy a kenderrostból készült törölrubákat igen könnyű puhítani úgy, hogy mosás után mángorolni kell. Az is jó, ha a mosáskor nem dörzsölik, hanem sulykolják. Ilyen eljárás mellett ezek az anyagok éppoly tartósak és puhák lesznek, mint a pamut, vagy lenholmik.

Május 1-től textilnagykereskedő nem lehet egyszemélyben kiskereskedő is

A textilárak előállításának és forgalmának szabályozásáról megjelent legújabb rendelet egyik fontos intézkedése, hogy kijelölt textilnagykereskedő ezévi május 1. napja után textilárkiskereskedést nem folytathat. A textilnagykereskedő nem szerepelhet textilárú kiskereskedésben, sem társas cég bel-, vagy kültagjaként, sem ügyvezetőjeként, igazgatóságí, vagy felügyelőbizottsági tagjaként,

de nem vehet részt csendes társként, vagy más közvetlen vagy közvetett módon sem kiskereskedésben.

A rendeletnek ez az intézkedése nagy meglepetést keltett kiskereskedői körökben, mert kizárja annak lehetőségét, hogy a nagykereskedő a gyártól kapott árut saját kiskereskedésében értékesítse s ezen az úton kettős haszonhoz jusson.

Sokgyermekes családok földhöz való juttatása

A földművelésügyi miniszter értesítette dr. Kádár Levente belügyi államtitkár, az Országos Szociális Felügyelőség ügyvezető elnökét, hogy a zsidó tulajdonban volt és igénybe vett mezőgazdasági ingatlanokból 13 000 katasztrális holdat átad a közjóléti szövetkezeteknek, sok gyermekes földművelés családok részére történő juttatás végett. A közjóléti szövetkezetek az Országos Szociális Felügyelőség irányítása mellett ezekre a birtokokra az egykés

vidéken sokgyermekes családokat telepít. Az előkészületek ilyen irányban már folynak.

Ugyancsak a közjóléti szövetkezetek útján megindult ország-szerte az öt holdon aluli volt zsidó birtokok és igénybevett több ezer holdat kitevő ingatlanok juttatása is, ugyancsak sokgyermekes családok számára. A közjóléti szövetkezetek a juttatásoknál a sokgyermekesek közül a hősi halottak hozzátartozóit és a hadviseltek előnyben részesítik.

— A LÉGOLTALMI LIGA elnöksége értesíti az érdekelteket, hogy az „Első segélynyújtás képekben” c. füzet szétosztása megkezdődött. A füzetek kedden és pénteken 6 órától vehetők át a község háza kintáncstermében.

— **Adományok.** A Gráfik féle akcióra a Kossuth utcai iskola V—VI. leány osztályának tanulói 16 pengőt, az I—II. osztály tanulói 650 pengőt, az újmuszájvárosi iskola tanulói 13 pengőt gyűjtöttek össze. Az összeget helyére juttattuk.

— **Köszönet.** A „Szarvas és Vidéke” szíves pártfogásának és mindazoknak, akik szíves adományaikkal az említett újság révén segítségemre siettek, ezúton mondok hálás köszönetet együttérző szeretetük megnyilatkozásáért.

Gráfik Pál s. k.

— **Vigyázzunk olajlenvetésünkre.** A huzamosan tartó szárazság és az átlagosnál lényegesen magasabb hőmérséklet egyes vidéken komolyan veszélyezteli az olajlenmagvetéseket. A földművelésügyi minisztérium felhívja az olajosmagvak termelésére kötelezett gazdák figyelmét arra, hogy mindent kövessenek el lenmagtermésük biztosítása érdekében és kellőleg védekezzenek a száraz időjárás következtében esetleg fellépő bolhaveszéllyel szemben. A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben értesítette a gazdasági felügyelőket, hogy a barnaszénkátrány a lenmagtermelőik által a községi előjáróság, illetve nagyobb mennyiség esetén a gazdasági felügyelő egyszerű tanúsítványa ellenében bármelyik kereskedőtől minden anyagiutalás nélkül beszerezhető. A lennel bevetett terület minden kat. holdja után 1 kg, különösen indokolt esetben pedig 3 kg barnaszénkátrány szolgáltatható ki. A termelő a beszerzett kátránymennyiséget, hogy kitől vásárolta, postai levelezőlapra a m. kir. Ipari Anyaghivatal szén-gazdasági osztályához (Budapest, II. Fő-út 68.) köteles bejelenteni.

Bizakodó magyar szívvel...

Dr. Ópalotay János

Valahányszor a zsarnokság alacsony Mestergerendáiba vert homlokokkal Kellett járnunk, összefogtunk egy napon S Veronika kendőjére sem várva, Megboszultunk minden csepp vért nagyor S könnyen! hisz a vér homlokunkon alvadt! Amitől oly félelmetes lett arcunk, Hogy kartács sem kellett nagy-nagy hadrake Mindnyájunknak és a ledér ellenség, Hírmondót sem hagyva hátra, hazament. Így rabzubbonyt kettétépve állottunk Szabadá lett tűzhelyeink fényénél S szemmeresztve álmotuk, hogy ott harci Nem lesz többé csillag messzi melege, Hanem főlének hajló nyári égboltunk. Lassan-lassan kibeverve a romlást Szép háztól így szólunk az ellenre, A ma már csak hízelgőre: — Mostohánk Nem lesz több! Ép ezért felénk se gyere! Hazánknak mi majd viseljük a gondját!

— **Végetért a vármegyei tűzoltó tanfolyam.** Békés vármegye alispánja a tűzoltószakkipézés előmozdítására vármegyei tűzoltótanfolyam tartását rendelte el, amely április 6-tól április 20-ig tartott. E tanfolyamon 36 tűzoltó szerelte meg az előírt képesítést. Szarvasról ezen a tanfolyamon több tűzoltó vett részt.

Koszorú, virágcsokor

megrendelhető

Krebs kertészetben
Szentandrás-út Telefon 117

Sirkövek

készítését jutányosan vállalom.
Szarvas, II. ker. Bem-utca 212.
Szíves pártfogást kér
Demeter János kőfaragó
Keresztény vállalat. 631

TEMETÉSEKET

a legnagyobb gondal végzem, a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, a legnagyobb igényeket kielégítek. Halottszállítás, exhumálás nálam megrendelhető

Hantos György

temetkezési vállalkozó
II. kerület Beliczey-út 17.

KOCCINTÓ **Itt a jó bor!**
KOCCINTÓ
KOCCINTÓ **Itt a jó sör!**
KOCCINTÓ
KOCCINTÓ **Kóstolja meg,**
KOCCINTÓ **eljön többször**
KOCCINTÓ

II., Tessedik-u. 298.
Cégt. Pribelszky András. 604

Allandóan veszünk
tisztá, pormentes

géptörő rongyot

SZARVAS ÉS VIDEKE

kiadóhivatala, Müller-nyomda.

